

Kuratorium Oświaty w Lublinie

--	--	--	--

KOD UCZNIĄ

ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH Z GEOGRAFII
DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM
ROK SZKOLNY 2013/2014

ETAP WOJEWÓDZKI

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 23 zadania i 4 barwne załączniki.
2. Przed rozpoczęciem pracy, sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny.
3. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
4. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
5. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Rozwiązania zapisane ołówkiem nie będą oceniane.
6. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za dane zadanie.
7. Nie używaj kalkulatora.
8. Nie używaj korektora.

Pracuj samodzielnie.

POWODZENIA!

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych

do uzyskania: 50

Aby zostać laureatem
konkursu musisz
zdobyć przynajmniej
40 punktów.

Wypełnia komisja konkursowa

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Razem
Liczba punktów													
Nr zadania	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23		
Liczba punktów													

Zatwierdzam

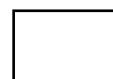
Zadanie 1 (2 p.)

Wpisz nazwę krainy geograficznej obok charakterystycznej dla niej cechy klimatu. Nazwy krain wybierz spośród niżej wymienionych.

Krainy geograficzne: Nizina Śląska, Góry Świętokrzyskie, Pojezierze Suwalskie, Wyżyna Lubelska, Pobrzeże Gdańskie

Cechy klimatu :

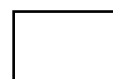
- A. Najwięcej dni pogodnych i upalnych w Polsce .....
- B. Średnia roczna suma opadów powyżej 900 mm .....
- C. Długość okres wegetacyjnego powyżej 220 dni .....
- D. Średnia temperatura stycznia poniżej (-5°C) .....

Zadanie 2 (2 p.)

Wybierz spośród poniższych stwierdzeń trzy, które świadczą o przejęściowości klimatu Polski.

- A. Roczna amplituda temperatury powietrza w Polsce wzrasta w kierunku wschodnim.
- B. W ciągu roku występuje większe zachmurzenie zimą niż latem.
- C. W zachodniej części Polski zimy są cieplejsze niż w części wschodniej.
- D. W Polsce suma opadów w lecie jest większa niż w zimie.
- E. Pokrywa śnieżna utrzymuje się dłużej na wschodzie niż na zachodzie Polski.
- F. W ciągu roku występuje przewaga wiatrów zachodnich.

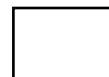
Zadanie 3 (2 p.)

Uporządkuj wydarzenia geologiczne od najstarszego do najmłodszego, wpisując na schemacie właściwe litery:

- A. powstanie pokładów węgla kamiennego na Wyżynie Śląskiej,
- B. powstanie złóż rud żelaza w okolicach Suwałk,
- C. powstanie złóż kredy piszącej na Wyżynie Lubelskiej,
- D. pokrycie obszaru północnej Polski glinami zwałowymi,
- E. powstanie złóż siarki w Kotlinie Sandomierskiej.

Wydarzenie najstarsze						Wydarzenie najmłodsze
-----------------------	--	--	--	--	--	-----------------------

Zadanie 4 (2 p.)

Określ na podstawie poniższej mapy, które dwie pradoliny wyznaczają w przybliżeniu maksymalny zasięg zlodowacenia północnopolskiego na obszarze Polski.

a) Wpisz litery, którymi oznaczono te pradoliny na mapie. ....

b) Podkreśl nazwy obu pradolin, wybierając spośród poniższych.

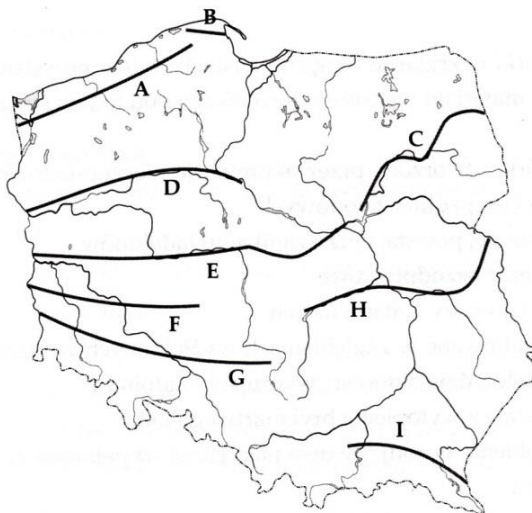
Pradoliny:

Biebrzy i Narwi,

Toruńsko – Eberswaldzka,

Warszawsko – Berlińska,

Wieprza i Krzny.

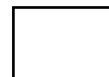
Zadanie 5 (1 p.)

Podaj nazwę zlodowacenia podczas, którego tworzyły się w Sudetach i Karpatach lodowce górskie.

.....

Zadanie 6 (3 p.)

Na poniższej mapie przedstawiono występowanie jednego z typów gleb w Polsce.

a) Skreśl w zdaniach nieprawdziwe określenia, które dotyczą tej gleby.

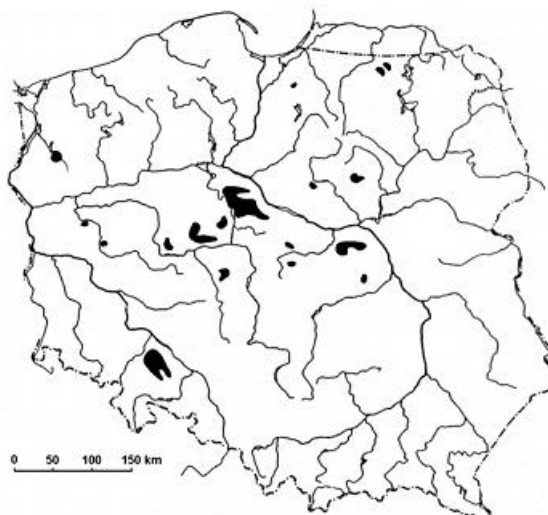
Należy ona do gleb strefowych/astrefowych.

Powstała na obszarach trawiastych/ bagiennych.

Odnacza się dużą/malą żyznością.

b) Podaj nazwę tego typu gleby.

.....

Zadanie 7 (2 p.)

Podaj nazwy rzek, nad którymi leżą zaznaczone na mapie miasta wybierając spośród wymienionych:

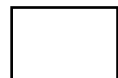
Odra, Mała Panew, Prosna, San, Wisłok, Łyna, Parsęta, Warta

Poznań - .....

Kalisz - .....

Olsztyn - .....

Rzeszów - .....

Zadanie 8 (2 p.)

W kolumnach wymieniono nazwy rzek oraz sztucznych zbiorników wodnych. Wpisz do tabeli numer, którym oznaczono nazwę zbiornika utworzonego na każdej z rzek oznaczonych literami od A do E.

A. Brda	1. Jezioro Koronowskie
B. Warta	2. Jezioro Otmuchowskie
C. Pilica	3. Jezioro Sulejowskie
D. San	4. Jezioro Jeziorsko
E. Dunajec	5. Jezioro Solińskie
	6. Jezioro Czorsztyńskie

Rzeka	A	B	C	D	E
Sztuczny zbiornik					

Zadanie 9 (3 p.)

Zaklasyfikuj wymienione niżej jeziora do odpowiedniego typu genetycznego.

Jeziora: Niegocin, Łebsko, Dąbie, Piaseczno, Gopło, Morskie Oko, Piaseczno

JEZIORA			
PRZYBRZEŻNE	POŁODOWCOWE	DELTOWE	KRASOWE

Zadanie 10 (3 p.)

Wpisz w wykropkowanych miejscach konsekwencje przyrodnicze wynikające z podanych niżej cech fizycznych Morza Bałtyckiego.

1. Morze Bałtyckie ma wąskie połączenie z Morzem Północnym.

.....

2. Położone jest w średnich szerokościach geograficznych.

.....

3. Jest morzem płytkim o średniej głębokości 52,3 m.

.....

Zadanie 11 (3 p.)

Mapa (załącznik nr 1) przedstawia warunki wiatrowe w Polsce w kontekście ich energetycznego wykorzystania. Wykonaj polecenia na podstawie mapy i własnej wiedzy.

a) Wymień dwa obszary (krainy geograficzne, pasy ukształtowania powierzchni), na których istnieją najlepsze warunki do budowy farm wiatrowych.

.....
.....

b) Podaj przyczyny korzystnych warunków wiatrowych na wymienionych w punkcie A obszarach.

.....
.....
.....

c) Oceń na podstawie poniższej mapy warunki do rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce podając odpowiednie uzasadnienie.

.....
.....
.....
.....

Zadanie 12 (1 p.)

Dokonaj analizy wykresu (załącznik nr 2), przedstawiającego prognozę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce do roku 2020 i wykonaj polecenie.

Wymień dwie zasadnicze zmiany jakie są przewidywane w rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce w latach 2014 -2020.

1. ....
.....
2. ....
.....

Zadanie 13 (3 p.)

Wykorzystaj poniższe informacje do charakterystyki wymienionych okręgów przemysłowych. Uzupełnij tabelę, wpisując cyfry, którymi oznaczono informacje dotyczące poszczególnych okręgów.

Informacje: 1. dominuje przemysł paliwowo-energetyczny, 2. kolebka polskiego hutnictwa żelaza, 3. najlepiej rozwinięta konurbacja w Polsce, 4. kombinat cementowo-wapienniczy w Sitkówce Nowinach, 5. produkcja części do samolotów i śmigłowców, 6. zakłady ceramiczne w Bolesławcu, 7. zakłady samochodowe Opla w Gliwicach, 8. fabryka opon samochodowych w Dębicy

Okręgi przemysłowe	Charakterystyka
Staropolski Okręg Przemysłowy	
Górnośląski Okręg Przemysłowy	
Rzeszowski Okręg Przemysłowy	

Zadanie 14 (2 p.)

Oceń, które z poniższych zdań dotyczących specjalnych stref ekonomicznych (SSE) w Polsce jest prawdziwe (P), a które fałszywe (F) zaznaczając właściwą literę.

Specjalne strefy ekonomiczne zostały utworzone w celu likwidacji przestarzałych i nierentownych zakładów przemysłowych.	P	F
Specjalne strefy ekonomiczne zostały utworzone w celu zagospodarowania majątku po zlikwidowanych zakładach przemysłowych.	P	F
W SSE powstają nowoczesne zakłady przemysłowe produkujące m.in. samochody, telewizory i sprzęt AGD.	P	F
Działalność SSE powoduje zmniejszenie konkurencyjności produktów i usług a także zwiększenie bezrobocia w danym regionie.	P	F

Zadanie 15 (2 p.)

Przeanalizuj na podstawie mapy (załącznik nr 3) kierunki przebiegu autostrad na zakończenie ich budowy i wykonaj polecenia.

a) Zapisz ogólny wniosek dotyczący przejazdu przez Polskę autostradami w kierunku równoleżnikowym i południkowym.

.....
.....
.....

b) Wymień nazwy dwóch najbardziej, twoim zdaniem uprzywilejowanych pod względem położenia komunikacyjnego miast w Polsce. Wyjaśnij, jakie to ma dla nich znaczenie gospodarcze.

Miasta: .....

Wyjaśnienie:

.....
.....
.....
.....

Zadanie 16 (2 p.)

Wymień nazwy wszystkich państw sąsiadujących z Polską, których granice możemy przekraczać w dowolnym miejscu. Wyjaśnij dlaczego.

Państwa:

.....
.....

Wyjaśnienie:

.....
.....

Zadanie 17 (1 p.)

W roku 2013 na listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO dopisano jeszcze jeden obiekt znajdujący się w Polsce. **Podaj nazwę tego obiektu na podstawie poniższego opisu.**

Znajdują się tu unikatowe komory o charakterystycznym kształcie i układzie geologicznym jak np. komora Ważyn, największe podziemne pomieszczenie w Europie wykonane przez człowieka, w której panuje leczniczy mikroklimat. Można tu podziwiać kaplice wykute w skałach, a także narzędzia górnicze, którymi posługiwano się przed wiekami. W kopalni znajduje się podziemne sanatorium leczące choroby dróg oddechowych i alergiczne. Kopalnię można zwiedzać pieszo lub łodzią.

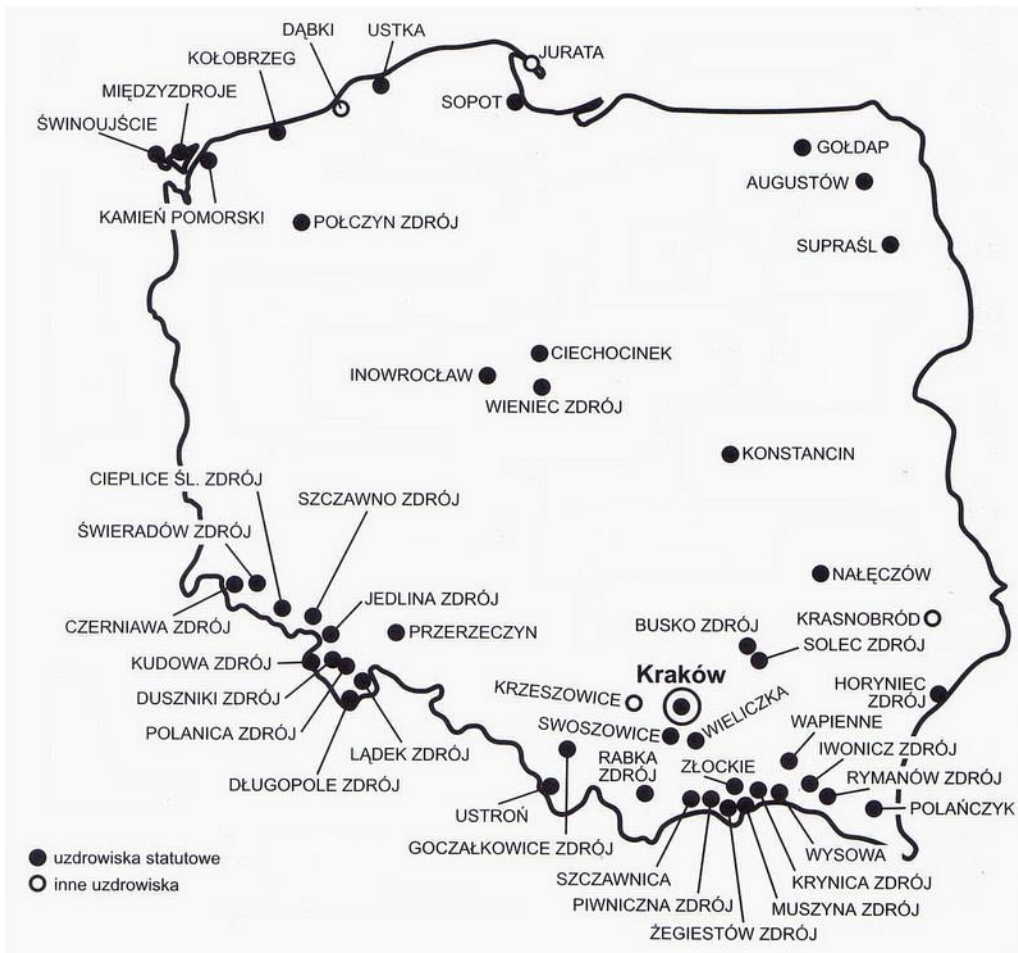
Na podstawie: www.poland.gov.pl/Lista,UNESCO,w,Polsce

Nazwa obiektu: .....

Zadanie 18 (2 p.)

Mapa przedstawia występowanie uzdrowisk w Polsce. **Wpisz literę P obok zdań prawdziwych i literę F obok zdań fałszywych dotyczących lokalizacji uzdrowisk.**

Uzdrowiska górskie skupiły się przede wszystkim w województwie dolnośląskim i podkarpackim.	P	F
Uzdrowiska nizinne skupiły się przede wszystkim w pasie Pobrzeży i Pojezierzy.	P	F
W województwie lubelskim leżą uzdrowiska Nałęczów, Krasnobród i Horyniec.	P	F
Uzdrowiska Inowrocław i Ciechocinek leżą w województwie kujawsko-pomorskim.	P	F

Zadanie 19 (2 p.)

Zakreśl wszystkie prawdziwe stwierdzenia dotyczące polskiego rolnictwa.

- A. Polska należy do krajów europejskich o najniższym odsetku użytków rolnych.
- B. Ponad 70% powierzchni obszarów użytkowanych rolniczo zajmują grunty orne.
- C. Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego w Polsce wynosi obecnie 5 ha.
- D. Największe rozdrobnienie gruntów rolnych występuje w województwie lubelskim i świętokrzyskim.
- E. Pogłowie bydła jest znacznie mniejsze niż pogłowie trzody chlewnej.
- F. Statystyczny Polak spożywa więcej mięsa drobiowego niż wołowiny.
- G. Towarowość rolnictwa w Polsce systematycznie wzrasta.
- H. Odsetek zatrudnionych w polskim rolnictwie jest zbliżony do średniej państw Europy zachodniej.

**Zdania 20 - 23 wykonaj na podstawie analizy barwnej mapy JANÓW LUBELSKI
(załącznik nr 4)**

Zadanie 20 (2 p.)

Adam mieszka w Janowie Lubelskim na osiedlu Wschód, przy ulicy Hiacyntowej.
Uczęszcza do gimnazjum przy ulicy Ogrodowej.

Wykonaj polecenia na podstawie załączonej mapy.

- a) **Zaznacz na mapie trasę jaką codziennie pokonuje Adam w drodze z domu do szkoły przyjmując, że jego dom znajduje się przy końcu ulicy Hiacyntowej, a Adam wybiera najkrótszą drogę wzdłuż wytyczonych ulic.**
- b) **Oblicz rzeczywistą długość trasy jaką pokonuje Adam. Wykorzystaj pasek papieru w kratkę lub linijkę.**
Obliczenia

Odpowiedź:

Długość trasy wynosi .....

Zadanie 21 (3 p.)

Porównaj obszar D2 i D3 pod względem ukształtowania terenu, zagospodarowania i zabudowy (gęstości i charakteru). Zapisz trzy różnice.

1. Ukształtowanie terenu:

.....
.....

2. Zagospodarowanie:

.....
.....

3. Zabudowa:

.....
.....

Zadanie 22 (2 p.)

Oblicz i zapisz różnicę wysokości między Kościołem św. Jadwigi a domem Adama (przy końcu ulicy Hiacyntowej).

Obliczenia

Odpowiedź:

Różnica wysokości wynosi .....

Zadanie 23 (3 p.)

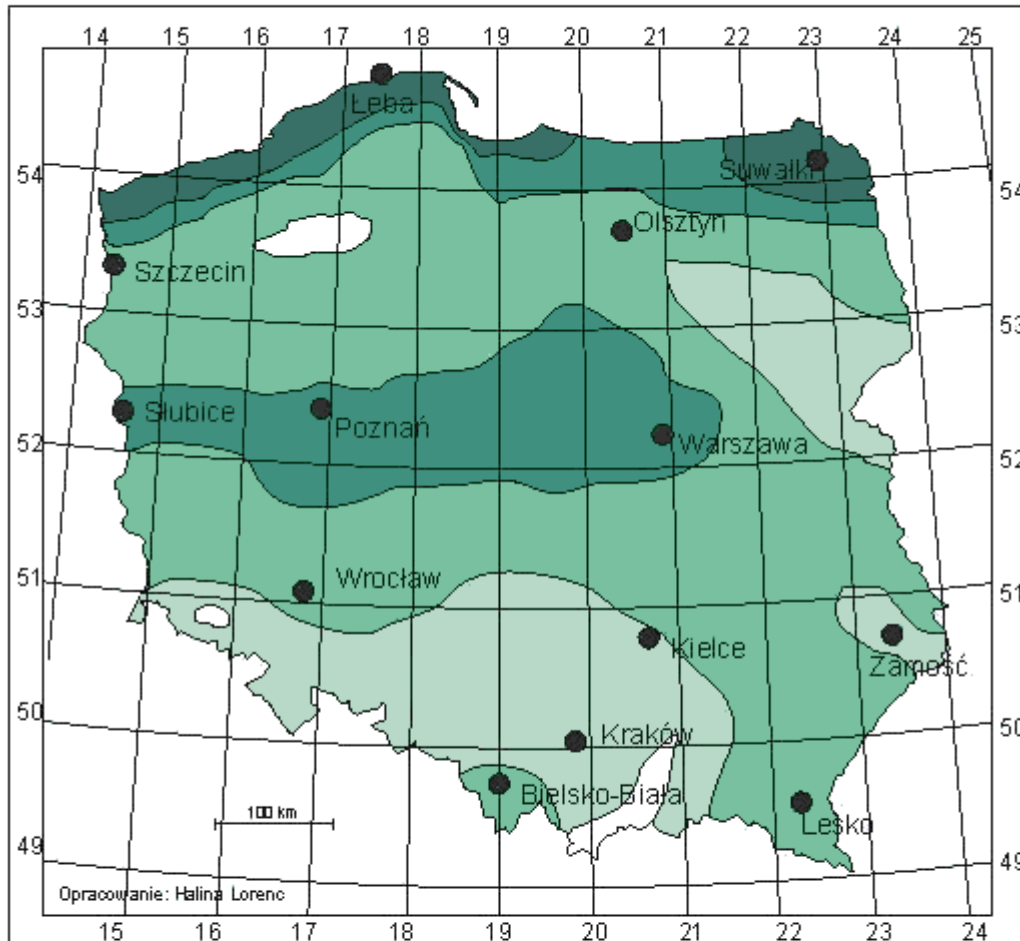
Uzupełnij zdania wpisując w wykropkowane miejsca nazwę ulicy, numer obszaru na mapie np. B1, nazwy kierunków oraz nazwę osiedla.

1. Najwięcej zabytkowych budynków znajduje się przy ulicy .....
2. Budynki użyteczności publicznej skupiły się przede wszystkim w obszarze .....
3. Zakłady przemysłowe skoncentrowały się w .....
części miasta.
4. Najwyżej położoną częścią miasta jest osiedle .....
5. Rzeka Białka płynie w kierunku .....

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 (zadanie 11)

Strefy energetyczne wiatru w Polsce Mezoskala

Strefy:

■	I - Wybitnie korzystna
■	II - Bardzo korzystna
■	III - Korzystna
■	IV - Mało korzystna
■	V - Niekorzystna

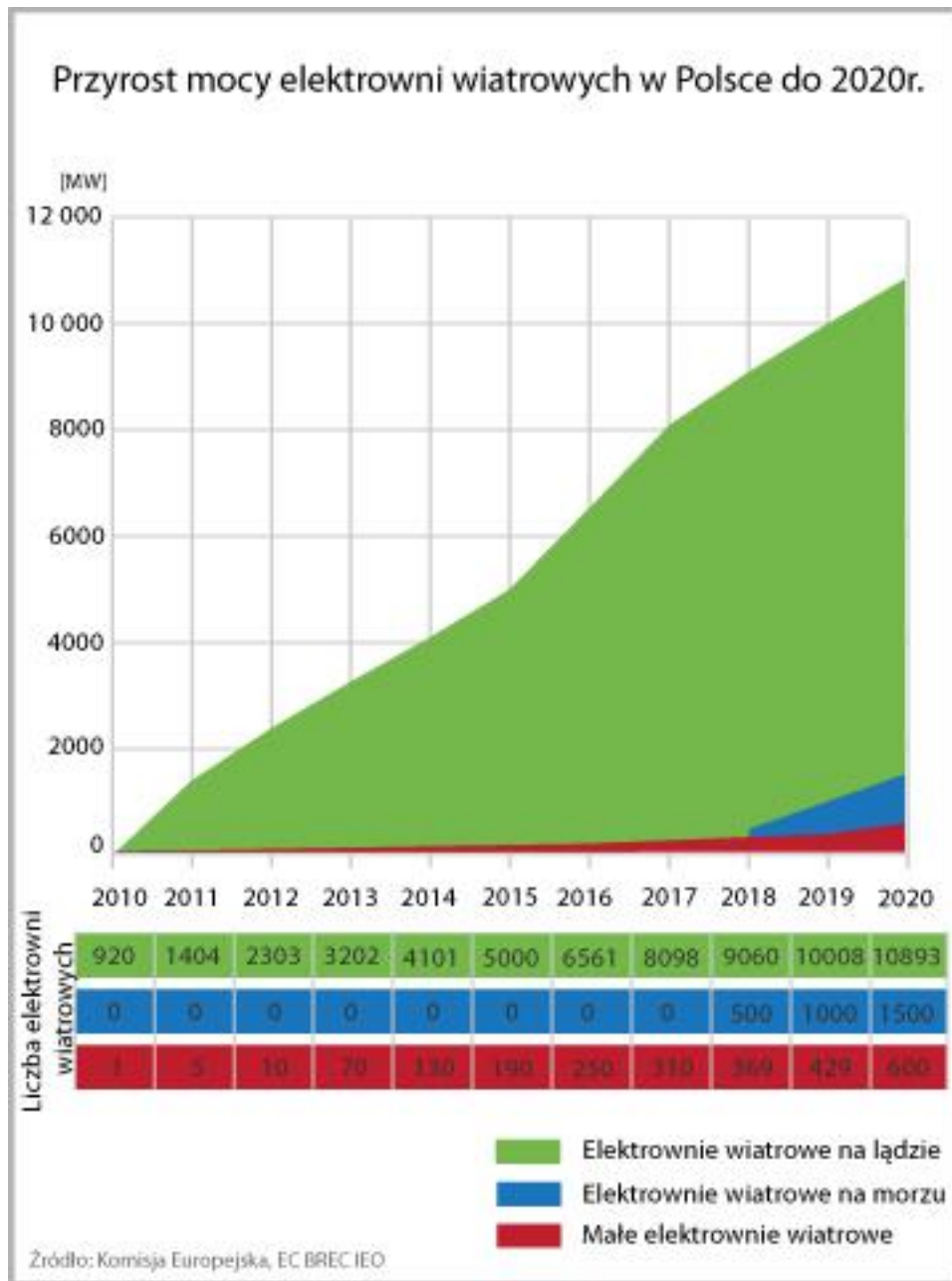
Ośrodek
Meteorologii

Aktualizacja mapy na podstawie okresu obserwacyjnego 1971-2000

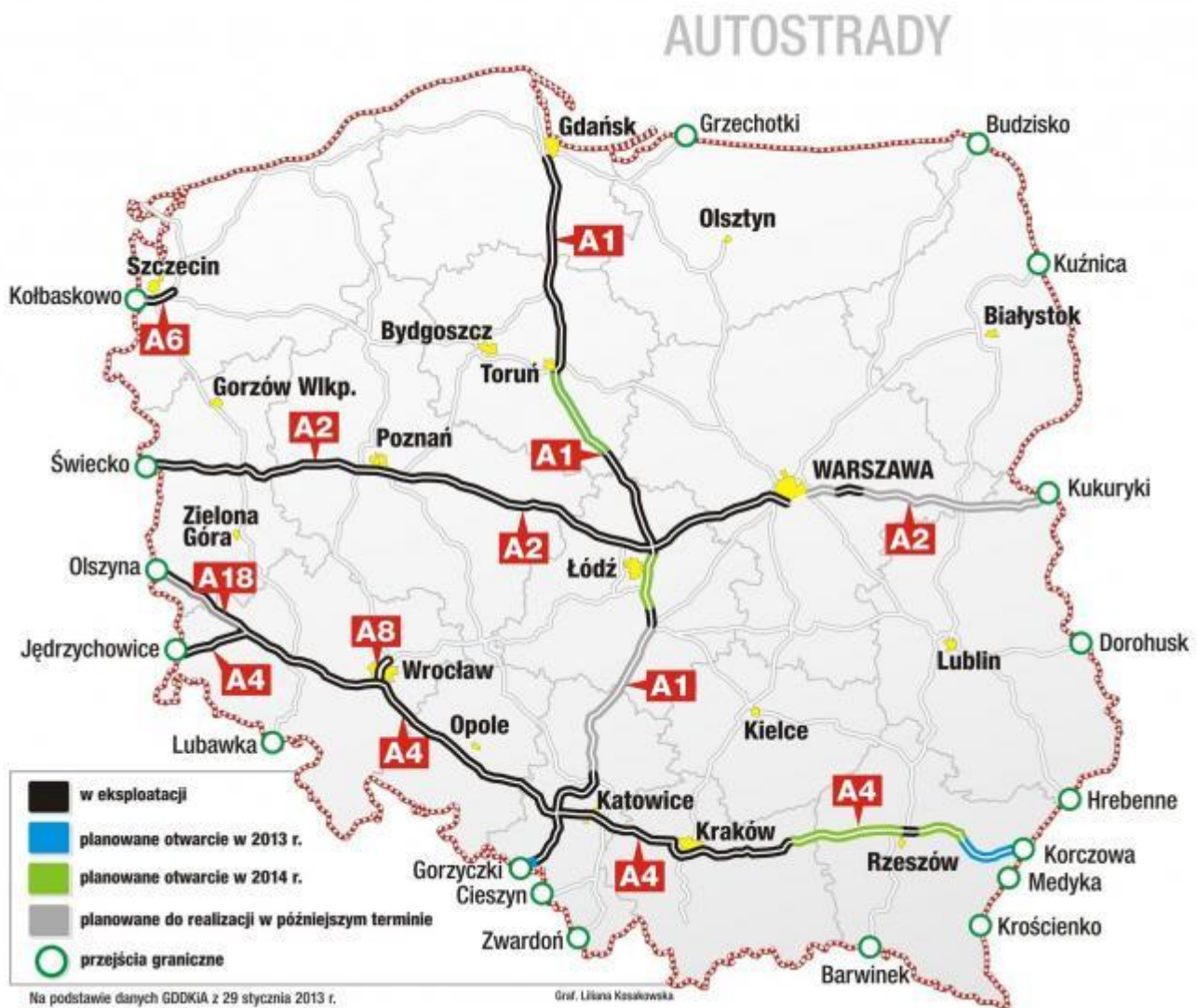
Źródło: <http://wind-power.pl>

Załącznik nr 2 (zadanie 12)

Źródło: <http://biznes.ekologia.pl>

Załącznik nr 3 (zadanie 15)

Źródło: <http://regiomoto.pl>

Załącznik nr 4 (zadania 20 – 23)

